

KUSTBEVAKNINGEN

Organisatorisk enhet
Avdelningen för
strategisk inriktning och
ledningsstöd

Handläggare
Peter Åkesson

Justitiedepartementet

Datum
2024-10-09

Dnr
2024-1287

Informationssäkerhetsklassificering
Begränsat skyddsvärde

Ert datum
2024-06-11

Er referens
Ju2024/01121

Kustbevakningens remissvar avseende avseende En ändamålsenlig vapenlagstiftning (SOU 2024:31)

Kustbevakningen har utifrån sitt verksamhetsområde följande synpunkter att anföra.

13 kap. 7 § och 9 § förslaget till ny vapenlag

13 kap. 9 §

Medför någon ett skjutvapen utan att kunna visa att han eller hon har rätt att inneha vapnet, får vapnet omhändertas. En sådan åtgärd får vidtas av en polisman, jakttillsynsman som länsstyrelsen förordnat eller av personal vid Kustbevakningen eller Tullverket.

Sedan en vecka förflutit efter omhändertagandet ska vapnet återställas, om det inte har tagits i beslag eller det tillstånd som medfört rätt att inneha vapnet har återkallats. Detsamma gäller dessförinnan, om den som medförde vapnet kan styrka sin rätt att ha detta med sig.

Det skulle kunna övervägas att i 13 kap. 9 §, i likhet med vad som gäller vapen som tas omhand med stöd av 13 kap. 7 § vid överhängande risk för att vapen missbrukas, lägga till att även ett omhändertagande enligt 13 kap. 9 § ska anmälas till Polismyndigheten. Nuvarande reglering säger ingenting om vad t.ex. en jakttillsynsman ska göra med vapnet efter ett omhändertagande.

Kustbevakningen anser vidare att 13 kap. 9 § hade fått en tydligare innebörd om den formulerats på liknande sätt som gäller ifråga om kravet på att medföra jaktkort enligt 52 § jaktförordningen (1987:905). Det skulle då bli tydligare att det finns ett krav på att medföra tillståndsbevis och en skyldighet att visa tillståndsbeviset till vissa tjänstemän för kontroll.

Härtill önskar Kustbevakningen att en kustbevakningstjänsteman får möjlighet att omhänderta vapen enligt 13 kap. 7 § och 9 § även på land vilket skulle kunna ske med ett geografiskt utvidgande tillägg liknande det som redan finns avseende jaktkort i 52 § andra stycket jaktförordningen.

52 § jaktförordningen

Den som jagar ska ha med sig sitt jaktkort. Kortet ska på uppmaning visas för en polisman, jakttillsynsman, naturvårdsvakt, tillsynsman i nationalpark eller naturreservat, kustbevakningstjänsteman, tulltjänsteman eller för den som äger eller innehar marken eller har jakträtten där.

En kustbevakningstjänsteman får ge en sådan uppmaning som framgår av första stycket även på land i anslutning till de områden som anges 1 kap. 4 och 5 §§ kustbevakningslagen.

Ett tillägg i 13 kap. 7 § och 9 § förslaget till ny vapenlag skulle t.ex. kunna formuleras enligt följande.

En kustbevakningstjänsteman får enligt denna bestämmelse ta omhand/omhänderta vapen även på land i anslutning till de områden som anges i 1 kap. 4 och 5 §§ kustbevakningslagen.

Den aktuella regleringen om ett utökat geografiskt tillämpningsområde i 52 § jaktförordningen infördes (tillsammans med liknande utvidgningar i bl.a. 5 kap. 5 § förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen) samtidigt som kustbevakningslagen trädde ikraft 2019. Av förbiseende kom dock inte regleringen av kontroll av vapenlicenser i vapenlagstiftningen att utvidgas på motsvarande sätt.

Kustbevakningen kan genomföra jaktkontroller till sjöss, på kustremsan och på öar. I de fall jägaren inte jagar från båt utan från land kan kustbevakningstjänstemän enbart kontrollera jakortet men inte vapenlicensen vilket framstår som både ologiskt och inkonsekvent. Mot bakgrund av att jaktkort redan kan kontrolleras på land bedöms en utökning av möjligheten att även kontrollera vapenlicens påverka myndigheten ytterst marginellt.

18 kap. 13 § förslaget till ny vapenlag

Jakttillsynsmän som förordnats av länsstyrelsen samt personal vid Kustbevakningen och Tullverket eller särskilt förordnade tjänstemän vid länsstyrelsen har samma befogenhet som polismän att ta sådan egendom i beslag som skäligen kan antas vara förverkad enligt denna lag.

Den aktuella bestämmelsen har förts över från nuvarande vapenlag från 1996. I och med att kustbevakningslagen (2019:32) trädde i kraft under 2019 regleras möjligheten för kustbevakningstjänstemän att ta sådana vapen som avses i bestämmelsen i beslag även i 3 kap. 10 § och 4 kap. 3 § kustbevakningslagen. Myndigheten ser därmed inget behov av att ingå i den föreslagna bestämmelsen utan anser snarast att samma sak blir dubbelt reglerat vad gäller kustbevakningstjänstemän och därmed oklart vilken bestämmelse som ska tillämpas. Kustbevakningen förordar därför att ”personal vid Kustbevakningen” stryks ur den föreslagna paragrafen.

Paragrafen kan även förtydligas genom en uttrycklig hänvisning till regleringen av en polismans rätt att ta föremål i beslag vid fara i dröjsmål i 27 kap. 4 § andra stycket rättegångsbalken (1942:740).

”Personal vid Kustbevakningen”

Begreppet ”personal vid Kustbevakningen” förekommer i flera paragrafer och omfattar, i varje fall ordalydelsemässigt, alla anställda i myndigheten vilket rimligen inte är avsikten. Kustbevakningen anser att begreppet bör bytas ut mot ”kustbevakningstjänsteman/kustbevakningstjänstemän” vilket genomgående används i kustbevakningslagen och flera andra författningar.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektör Lena Lindgren Schelin. I ärendets handläggning har deltagit verksjuristen Peter Åkesson, föredragande.

Lena Lindgren Schelin

Peter Åkesson

Extern digital kopia till:

Försvarsdepartementet, enheten för samhällsskydd
Försvarsdepartementet, rättssekretariatet

Intern digital kopia till:

Ledningsgruppens ledamöter
SRAT
TULL KUST
SEKO